

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul IV — Nr. 161

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÎRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 14 iulie 1992

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
LEGI ȘI DECRETE		
64	— Lege privind aprobarea aranjamentului de credit stand-by acordat României de către Fondul Monetar Internațional	1
	Aranjament stand-by	2—11
135	— Decret pentru promulgarea Legii privind aprobarea aranjamentului de credit stand-by acordat României de către Fondul Monetar Internațional	11

LEGI ȘI DECRETE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

privind aprobarea aranjamentului de credit stand-by acordat României de către Fondul Monetar Internațional

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. 1. — Se aprobă aranjamentul de credit stand-by; în valoare de 314,04 milioane DST, acordat României de Fondul Monetar Internațional, pentru o perioadă de 10 luni, începînd de la 29 mai 1992.

Art. 2. — Echivalentul în lei al sumei de 314,04 milioane DST, respectiv 85,172 milioane lei, ce se vi-rează în contul nr. 1 al Fondului Monetar Internațional la Banca Națională a României, pe măsura primirii-

tranzelor de credit, se acoperă din rezervele Băncii Naționale a României.

Art. 3. — Echivalentul în lei al dobînzilor și comisionului stand-by în valută, aferente acestui credit, se suportă de la bugetul statului.

Art. 4. — Banca Națională a României și Ministerul Economiei și Finanțelor sînt însărcinate cu aducerea la îndeplinire a prevederilor acestei legi.

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 23 iunie 1992, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE SENATULUI
academician **ALEXANDRU BÎRLĂDEANU**

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 29 iunie 1992, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
MARȚIAN DAN

București, 8 iulie 1992.
Nr. 64.

ROMÂNIA : ARANJAMENT STAND-BY

Acest document are ca anexe o scrisoare și un memorandum însoțitor purtând data de 4 mai 1992, din partea ministrului economiei și finanțelor al României și guvernatorului Băncii Naționale a României, prin care se solicită un aranjament stand-by și se stabilesc :

- (i) obiectivele și politicile pe care autoritățile României intenționează să le urmeze pentru perioada acestui aranjament stand-by ; și
- (ii) înțelegerile României cu Fondul referitoare la efectuarea unei examinări a progresului înregistrat în realizarea obiectivelor programului și la politicile și măsurile pe care autoritățile României le vor urma pentru perioada care rămâne din acest aranjament stand-by.

Pentru a sprijini aceste obiective și politici, Fondul Monetar Internațional acordă acest aranjament stand-by în conformitate cu următoarele prevederi :

1. În perioada de 10 luni care începe la 29 mai 1992, România va avea dreptul să efectueze cumpărări de la Fond într-o sumă echivalentă cu 314,04 milioane DST, sub rezerva paragrafelor 2, 3, 4, 5 și 6 de mai jos, fără o nouă examinare din partea Fondului.

2. a) Cumpărările în baza acestui aranjament nu vor putea depăși, fără acordul Fondului, echivalentul a 157,02 milioane DST pînă la 15 august 1992, echivalentul a 209,36 milioane DST pînă la 15 noiembrie 1992 și echivalentul a 261,7 milioane DST pînă la 15 februarie 1993.

b) Nici una din limitele prevăzute la lit. a) de mai sus nu se va putea aplica vreunei cumpărări în baza acestui aranjament stand-by care nu va spori disponibilitățile Fondului în moneda României, în tranșele de credit, peste 25% din cotă sau nu va spori disponibilitățile Fondului în moneda respectivă, ca urmare a cumpărărilor din surse împrumutate, peste 12,5% din cotă.

3. Cumpărările în baza acestui aranjament stand-by vor fi efectuate din surse ordinare și surse împrumutate în proporție de 1 : 2 pînă cînd cumpărările în baza acestui aranjament vor atinge un total de 205.300.000 DST și după aceea din surse împrumutate, sub rezerva ca orice modificare făcută de Fond în ceea ce privește proporțiile resurselor ordinare și împrumutate se vor aplica sumelor care pot fi cumpărate după data modificării.

4. România nu va efectua cumpărări în baza acestui aranjament care vor spori disponibilitățile Fondului în moneda sa, în cadrul tranșelor de credit, peste 25% din cotă sau care vor spori disponibilitățile Fondului în moneda respectivă — ca urmare a cumpărărilor din surse împrumutate — peste 12,5% din cotă :

a) în cursul oricărei perioade în care datele la sfîrșitul perioadei precedente arată că :

(1) limita privind schimbarea cumulată a creditului net acordat de sistemul bancar administrației generale consolidate, la care se face referire în paragraful 20 și anexa nr. 1 din memorandumul anexat ; sau

(2) limita privind schimbarea cumulată a activelor interne nete ale sistemului bancar, la care se face referire în paragraful 23 și anexa nr. 2 din memorandum ; sau

(3) limita privind schimbarea cumulată a rezervei internaționale nete, la care se face referire în paragraful 37 și anexa nr. 3 din memorandum ; sau

(4) limita privind contractarea sau garantarea unei noi datorii externe cu scadențe între 1—12 ani sau sub limita privind contractarea sau garantarea unei noi datorii externe cu scadențe între 1—5 ani, la care se face referire în paragraful 39 și anexa nr. 4 din memorandum,

nu au fost respectate ; sau

b) după 14 noiembrie 1992, pînă cînd examinarea la care se face referire în paragraful 40 din memorandum nu va fi efectuată ; sau

c) în cursul oricărei perioade a aranjamentului stand-by, dacă România :

(1) impune sau intensifică restricțiile asupra plăților și transferurilor pentru tranzacții internaționale curente ; sau

(2) introduce sau modifică practicile valutare multiple ; sau

(3) încheie acorduri bilaterale de plăți care sînt incompatibile cu prevederile art. VIII ; sau

(4) impune sau intensifică restricțiile la import din motive de balanță de plăți.

În cazul în care România este împiedicată să facă cumpărări în baza acestui aranjament datorită prevederilor acestui paragraf 4, cumpărările vor fi reluate numai după ce a avut loc o consultare între Fond și România și s-a ajuns la înțelegeri în ceea ce privește circumstanțele în care cumpărările respective pot fi reluate.

5. România nu va efectua cumpărări în baza acestui aranjament stand-by în cursul oricărei perioade a aranjamentului în care ea are o obligație financiară restantă față de Fond sau eșuează în efectuarea unei rîscumpărări așteptate conform liniilor directoare, referitoare la Acțiunea de corectare pentru neefectuarea unei cumpărări sau în conformitate cu Decizia nr. 9331—(89/167) cu modificările ulterioare.

6. Dreptul României de a se angaja în tranzacțiile acoperite de acest aranjament poate fi suspendat numai în ceea ce privește solicitările primite de Fond după : a) o ineligibilitate formală ; sau b) o decizie a Consiliului executiv de suspendare a tranzacțiilor, fie în general, fie pentru a examina o propunere făcută de un director executiv sau de directorul general pentru a suprima sau a limita în mod oficial eligibilitatea României. Atunci cînd o înștiințare despre o decizie pentru examinarea unei propuneri se face în conformitate cu acest paragraf 6, cumpărările în baza acestui aranjament vor fi reluate nu mai după ce a avut loc o consultare între Fond și România și s-a ajuns la o înțelegere în ceea ce privește circumstanțele în care cumpărările respective pot fi reluate.

7. Cumpărările în baza acestui aranjament vor fi făcute în monedele altor membri, selectate în conformitate cu politica și procedurile Fondului și pot fi făcute și în DST-uri dacă, la cererea României, Fondul este de acord să le furnizeze la data cumpărării.

8. Data valutei pentru cumpărările în baza acestui aranjament care implică surse împrumutate va fi determinată în conformitate cu Regula G-4 (b) din Regulile și Regulamentele Fondului. România se va consulta cu Fondul la data cumpărărilor care implică surse împrumutate în conformitate cu Regula G-4 (d).

9. România va plăti dobânda pentru acest aranjament în conformitate cu deciziile Fondului.

10. a) România va răscumpăra suma în moneda sa rezultată dintr-o cumpărare efectuată în baza acestui aranjament, în conformitate cu prevederile Statutului și deciziile Fondului, inclusiv acele referitoare la răscumpărare atunci când situația balanței de plăți și rezervelor se îmbunătățesc.

b) Orice reducere în moneda României, deținută de Fond, va reduce suma supusă răscumpărării prevăzută la litera a) de mai sus, în conformitate cu principiile aplicate de Fond în acest scop la data reducerii.

Data valutei unei răscumpărări pentru o cumpărare finanțată din resurse împrumutate, în baza acestui aranjament, va fi în mod normal ziua a 6-a sau a 22-a din lună sau următoarea zi lucrătoare dacă ziua aleasă nu este o zi lucrătoare, sub rezerva că răscumpărările vor fi terminate cel mai târziu în 7 ani de la data cumpărării.

11. În perioada aranjamentului stand-by, România va rămâne în strînsă consultare cu Fondul. Această

consultare poate include corespondență și vizite ale personalului Fondului în România sau ale reprezentanților României la Fond. România va furniza Fondului, prin rapoarte, la intervalele sau datele cerute de Fond, unele informații pe care Fondul le poate solicita în legătură cu progresul înregistrat de România în realizarea obiectivelor și politicilor stabilite în scrisoarea anexată.

12. În conformitate cu scrisoarea autorităților, România se va consulta cu Fondul în ceea ce privește adoptarea oricăror măsuri care pot fi corespunzătoare la inițiativa Guvernului sau ori de câte ori directorul general solicită o consultare atunci când oricare din criteriile de la paragraful 4 de mai sus nu au fost respectate sau când el consideră că o consultare asupra programului este de dorit. În plus, după perioada aranjamentului, deoarece România are de efectuat răscumpărări în tranșele superioare de credit, Guvernul se va consulta periodic cu Fondul, la inițiativa sa sau la cererea directorului general, în ceea ce privește politica în domeniul balanței de plăți a României.

Stimate domnule Camdessus,

Guvernul României realizează, începînd din 1990, un program de reformă economică. Acest program a fost sprijinit de un aranjament de credit stand-by pe termen de un an, care a început în 1991, și a beneficiat de asistența tehnică a Fondului. Apreciem foarte mult ambele forme de sprijin. S-a realizat un progres considerabil pentru atingerea obiectivului nostru de creare a unui mediu în care opțiunile individuale și forțele pieței să joace un rol proeminent. Considerăm că această transformare a economiei va conduce la o creștere susținută a producției și la o îmbunătățire constantă a nivelului de trai al populației. Cu toate acestea, faza de stabilizare a efortului nostru pentru reformă nu s-a terminat încă, iar eliminarea dezechilibrelor macroeconomice va cere, în continuare, eforturi hotărîte de ajustare. În aceste circumstanțe, solicităm un nou aranjament stand-by cu Fondul pe termen de 10 luni, într-o sumă echivalentă cu 314,04 milioane DST, pentru a sprijini programul nostru de ajustare și reformă economică din 1992. Intenționăm, de asemenea, să solicităm un sprijin financiar în cadrul facilității de finanțare compensatorie și neprevăzute, pentru elementul import petrol (FFCN), într-o sumă echivalentă cu 76,8 milioane DST, pe baza unui exces al importului de petrol în anul care se încheie la 30 septembrie 1991, de îndată ce vom efectua rambursarea aferentă unei trageri anterioare făcute în baza elementului import petrol al FFCN.

Eforturile întreprinse de noi, pînă acum, într-un cadru extern, mult mai aspru decît se prevăzuse inițial și agravate de întîzieri în imobilizarea finanțării externe, sînt o dovadă clară a hotărîrii noastre de a continua procesul reformei. Am adoptat un număr de măsuri hotărîtoare pentru ajustare și reformă, inclusiv liberalizarea prețurilor și a comerțului, politici prudente financiare și de venituri, reforme în sectorul fiscal și financiar și liberalizarea sistemului valutar. În plus, am introdus o serie de măsuri structurale importante, în scopul stimulării activității economice private, privatizării activelor de stat și creării unui cadru legal și instituțional, care sînt esențiale pentru dezvoltarea și funcționarea eficientă a unei economii de piață.

Sperăm ca în 1992 să avansăm pe calea progresului realizat pînă acum. Mai mult, va fi deosebit de important să oprim declinul producției, să reducem inflația la o rată rezonabilă și să întărim conturile externe. Detaliile politicii economice pe care Guvernul României intenționează să o urmeze pentru a realiza obiectivele sale economice sînt descrise în memorandumul anexat.

Guvernul României este gata să ia orice alte măsuri care ar putea fi necesare dacă obiectivele economice sau procesul general al reformei vor fi amenințate.

Autoritățile române se vor consulta îndeaproape cu Fondul, în conformitate cu politicile Fondului privind astfel de consultări. În această privință, Guvernul României va furniza Fondului acele informații pe care acesta le va solicita, în legătură cu progresele României în îndeplinirea măsurilor de politică economică și realizarea obiectivelor programului pentru 1992. În vederea facilitării urmăririi progreselor realizate în cadrul programului, o analiză împreună cu Fondul a evoluției economice și a măsurilor de politică economică va fi efectuată pînă la 15 octombrie 1992.

Ai dumneavoastră sinceri,

George Danielescu,

ministrul economiei și finanțelor

Mugur Isărescu,

gubernatorul Băncii Naționale a României

Anexă : Memorandumul privind politica economică a Guvernului României

Domnului Michel Camdessus,
Director general
Fondul Monetar Internațional
Washington, D.C. 20431
U.S.A.

MEMORANDUM

privind politica economică a Guvernului României

I. Introducere

1. România se află la mijlocul realizării unui program cuprinzător de reformă, care are drept scop transformarea rapidă a țării, de la un sistem de planificare centralizată la o economie de piață. Atingerea unei stabilități macroeconomice constituie fundamentul necesar pentru reușita programului de reformă. Ca urmare, scopul principal al programului pe 1992 este încheierea fazei de stabilizare a procesului reformei.

2. Programul pe 1992 urmărește eliminarea actualelor dezechilibre interne și externe. În afară de continuarea unei politici financiare prudente, atingerea acestui obiectiv reclamă introducerea unor noi măsuri structurale menite să îmbunătățească alocarea resurselor și creșterea producției potențiale și efective. Aceste măsuri includ continuarea progresului în ceea ce privește liberalizarea piețelor, introducerea unei politici corespunzătoare în domeniul ratelor dobânzii, crearea în fapt a unei proprietăți private și dezvoltarea unui cadru legal și instituțional care să faciliteze funcționarea sectorului particular. Existența unui sistem valutar și comercial deschis care să permită integrarea României în economia mondială continuă să fie cheia politicii în sectorul extern.

3. Schimbarea situației actuale caracterizată prin scăderea producției și existența unei inflații ridicate constituie una din cele mai bune căi pentru asigurarea protecției sociale. În același timp, Guvernul este convins că reforma economică și ajustarea pot reuși numai dacă se iau măsuri care să reducă povara ajustării care apasă asupra celor mai vulnerabile grupuri ale populației. Protecția socială prevăzută în program este menită să ușureze această povară printr-o politică bine definită.

II. Politici și evoluții economice recente

4. În 1991 economia a fost greu afectată de un număr de evoluții negative neprevăzute, iar scăderea producției a fost mai mare decât se aștepta. Produsul intern brut (PIB) real a scăzut cu 13%, producția industrială fiind cu aproximativ 21% sub nivelul său din 1990. Aceste scăderi reflectă un număr de factori corelați, inclusiv absența unei finanțări externe, scăderea comerțului cu U.R.S.S. și cu alte țări din fostul C.A.E.R., problemele asociate cu criza din Golf, lipsa de materii prime și energie din import, precum și dezorganizarea economică și blocajele din sistemul de plăți datorate arieratelor dintre întreprinderi. Industriile grea, energo-intensivă și extractivă au fost cele mai grav afectate. Inundațiile și problemele asociate cu aplicarea reformei agrare au contribuit la declinul producției agricole. Scăderea PIB-ului real s-a reflectat în creșterea șomajului. La sfârșitul lunii iunie 1991 existau 195.000 de șomeri înregistrați, din care 128.000 primeau ajutoare de șomaj. Aceste cifre au crescut la 337.500 și respectiv 266.000 la sfârșitul anului 1991.

5. În pofida unei politici financiare prudente, inflația a fost mult mai mare decât așteptările. Din noiembrie 1990, luna în care a început programul de liberalizare a prețurilor și pînă la sfârșitul anului 1991, nivelul prețurilor a crescut cu 345%. Unificarea cursului

de schimb în noiembrie 1991, care a ridicat rata de la 60 lei la 180 lei pentru un dolar S.U.A., a mărit, de asemenea, presiunea asupra nivelului prețurilor. Printre produsele afectate, prețurile energiei (cu excepția celei pentru consumul casnic) au crescut imediat, ca o reflectare a efectelor de propagare ale acestei mișcări a cursului de schimb. Salariile reale au scăzut cu 22% de la data începerii liberalizării prețurilor, în pofida creșterii plăților pentru salarii prevăzute în schema de indexare a salariilor.

6. Rezervele internaționale nete (RIN) ale sistemului bancar au scăzut în 1991 cu 822 milioane dolari S.U.A. În cursul anului 1991, scăderea RIN a fost dominată de evoluția contului curent; mai puțin de jumătate din deficitul contului curent a fost compensat prin întăriri nete de capital. Factorii principali care au afectat evoluția contului curent au fost colapsul comerțului cu fostele țări membre ale C.A.E.R. și cu unele țări din Orientul Mijlociu, precum și constrîngerile financiare decurgînd din căderea intrărilor de capital pe termen mediu și lung; ca urmare, fluxurile comerciale au fost cu mult mai mici decît se prevăzuse în programul pe 1991.

7. Politica monetară a fost ancora principală a programului nostru economic și ca urmare, un obiectiv important al Băncii Naționale a României (B.N.R.) a fost menținerea expansiunii creditului intern în cadrul sistemului bancar sub un strict control. Pînă în septembrie 1991, activele interne nete ale sistemului bancar au crescut cu 99 miliarde lei (19,2% din masa monetară de la începutul perioadei). Această sumă a fost ceva mai mică decît prevederile din programul sprijinit de aranjamentul stand-by din 1991, datorită creditului net acordat Guvernului, care a crescut mult mai puțin decît se planificase — ca urmare a unui deficit mai mic decît se prevăzuse pentru administrația generală —, precum și datorită scăderii masive a creditelor pentru fondurile extrabugetare.

8. Combinarea slabei discipline financiare a întreprinderilor cu o politică monetară strînsă a condus, totuși, la o rapidă acumulare de plăți arierate între întreprinderi care au împiedicat implementarea unei politici financiare stricte și au contribuit la crearea unei presiuni inflaționiste. Aceste arierate, estimate a fi ajuns la o sumă globală de circa 1.800 miliarde lei la începutul anului 1992, și că o sumă netă de circa 400 miliarde lei au condus, de asemenea, la un „blocaj” serios al sistemului de plăți, cu consecințe negative asupra producției. Din luna octombrie, B.N.R. a început să permită o expansiune a creditului bancar către întreprinderi, în efortul de a ușura problema arieratelor.

La 23 decembrie 1991, Parlamentul a ratificat o lege prin care se cere sporirea creditului bancar pentru lichidarea arieratelor dintre întreprinderi. Această operațiune, cunoscută sub numele de compensare globală, s-a încheiat la sfârșitul lunii ianuarie 1992.

9. Pentru a ține presiunea inflației sub control și pentru a reduce efortul de ajustare pe făgașul normal, B.N.R. a sterilizat în februarie 1992 cea mai mare parte a lichidității injectate în economie ca rezultat al compensării globale. Mai mult, Guvernul recunoaște

importanța transmiterii unui semnal clar întreprinderilor în ceea ce privește angajamentul său de a împiedica reapariția arieratelor și de a evita în viitor orice altă operațiune de compensare globală. În legătură cu aceasta, au fost adoptate două hotărâri guvernamentale pentru a forța rambursarea creditelor primite în cadrul compensării globale și pentru a impune întreprinderilor o disciplină financiară severă. Hotărârea Guvernului privind disciplina financiară stabilește că toate firmele trebuie să-și îndeplinească obligațiile legale în ordinea scadențelor, indiferent de faptul că plățile trebuie făcute către muncitori, Guvern, furnizori etc. Această hotărâre stabilește, de asemenea, că firmele pot fi declarate insolabile dacă nu-și îndeplinesc obligațiile în termen de 30 de zile. Firmele declarate insolabile mai dispun de încă 30 de zile, înainte ca ele să fie supuse rambursării forțate, inclusiv prin proceduri de faliment, dacă nu reușesc să obțină un aranjament cu creditorii lor. Parlamentului i-a fost prezentat un proiect de lege în care este încorporată Hotărârea Guvernului privind disciplina financiară, pentru a-i conferi acesteia o mai mare forță legală, prin stabilirea răspunderii juridice și administrative a consiliului directorilor din întreprinderi pentru conducerea financiară a acestora. În plus, o nouă lege a falimentului se află în prezent în dezbaterile Parlamentului, pentru actualizarea și întărirea codului comercial existent.

10. La 1 aprilie 1991 ratele dobânzilor au fost liberalizate în cadrul reformei sistemului financiar. În pofida acestei măsuri, ratele dobânzilor la depozite s-au mișcat puțin, reflectând în bună parte rigiditatea sistemului financiar, precum și lipsa stimulentei pentru bănci în vederea creșterii dobânzilor spre a atrage depozite în condițiile unor plafoane de credit specifice băncilor. Noile bănci au fost în măsură să atragă depozite de la C.E.C. printr-o calitate mai bună a serviciului, dar dimensiunea lor foarte mică nu a presat prea mult asupra C.E.C.-ului, care în esență a rămas reticent la creșterea dobânzilor.

În vederea creșterii costului fondurilor pentru bănci, B.N.R. a ridicat rata dobânzii de refinanțare în câteva etape, în cursul anului 1991 și din nou la începutul anului 1992, la 28% comparativ cu 3% la sfârșitul anului 1990. Totuși, în ciuda eforturilor Guvernului de a spori presiunea pentru liberalizarea ratelor dobânzii, acestea au rămas negative în termeni reali.

11. Pentru a face față dezechilibrelor macroeconomice mari și în creștere din anii anteriori, Guvernul a promovat un program fiscal moderat în 1991 iar realizările din cursul anului au fost mai mari decât cele prevăzute. În ultimul trimestru al anului 1991 au apărut unele dificultăți în colectarea impozitelor ca urmare a blocajului din sistemul de plăți. Totuși, după ce compensarea globală a fost încheiată în ianuarie 1992, toate arieratele din impozite, din anul anterior, au fost lichidate. Deficitul total al administrației generale a fost de numai 16,2 miliarde lei (0,8% din PIB) în comparație cu deficitul mult mai mare prevăzut de 50,2 miliarde lei (2,4% din PIB).

În programul din 1991, fondul de șomaj și alte fonduri extrabugetare nu au fost incluse în administrația generală. Dacă aceste fonduri, care au înregistrat excedente mari în anul 1991, ar fi fost incluse, soldul administrației generale ar fi fost, de asemenea, excedentar cu 5,6 miliarde lei (0,3% din PIB).

12. După unificarea din 11 noiembrie 1991, cursul de schimb al leului a fluctuat între 180 lei/dolar S.U.A. și aproximativ 200 lei/dolar S.U.A.

În ceea ce privește regimul comerțului, consecvent cu efortul reformei către o economie de piață, Guvernul a liberalizat regimul exportului prin reducerea constantă a numărului de produse care sînt interzise sau sînt supuse cotelor de export și prin creșterea limitelor cotelor. Guvernul a eliminat, de asemenea, restricțiile cantitative la import.

III. Programul macroeconomic al Guvernului pentru 1992

13. Programul macroeconomic al Guvernului pentru 1992 urmărește, în special: a) oprirea declinului creșterii economice reale; b) reducerea drastică a ratei inflației de la circa 15% lunar, în primele două luni ale anului, la 1,2% lunar pînă la sfârșitul anului; și c) sporirea rezervelor internaționale cu 500 milioane dolari pentru a acoperi 1,7 luni de importuri pînă la sfârșitul anului. Pentru atingerea acestor obiective, autoritățile intenționează să mențină politici financiare (fiscale și monetare) prudente și o politică adecvată a ratelor dobânzilor; să asigure o limitare a salariilor printr-o politică strînsă a veniturilor; să urmeze o politică flexibilă a cursului de schimb. Aceste politici de stabilizare macroeconomică vor fi completate cu politici structurale menite să facă economia mai eficientă și mai productivă. Măsurile de reformă structurală vor include liberalizarea în continuare a prețurilor, privatizarea, întărirea disciplinei financiare prin restructurarea și lichidarea întreprinderilor de stat și continuarea reformelor în domeniile financiar și fiscal.

14. De curînd, Guvernul a luat o serie de măsuri în efortul de a pune bazele programului său economic pentru 1992 și a da semnale potrivite pentru crearea unei perspective favorabile reformei.

Măsurile, menționate mai sus, au fost luate pentru a rezolva problemele legate de arieratele dintre întreprinderi. Ratele dobânzii la împrumuturi și depozite au fost ridicate în ianuarie 1992. În sistemul comerțului exterior un nou tarif vamal a intrat în vigoare în luna respectivă. Mai multe reforme în domeniul impozitelor au fost introduse la începutul anului. Detalii ale programului de ajustare, incluzînd aceste măsuri, precum și cele viitoare, sînt descrise mai jos.

1. Politica fiscală și protecția socială

15. Menținerea unei discipline fiscale stricte și reducerea dimensiunii sectorului guvernamental sînt elemente cheie ale programului economic al Guvernului, atît în ceea ce privește efortul de stabilizare pe termen scurt cît și cel pe termen mediu. Pentru 1992, proiectul bugetului supus spre aprobare Parlamentului prevede un deficit al administrației generale de cel mult 2% din PIB.

Realizarea acestui obiectiv va fi o sarcină deosebit de dificilă, avînd în vedere recenta experiență a țărilor est-europene care arată că veniturile din impozitul pe profit și din ICM vor scădea iar presiunile de sporire a cheltuielilor curente și de capital vor crește. Avînd în vedere aceste dificultăți, precum și nevoia de a menține credibilitatea programului de ajustare și creșterea acumulărilor interne pentru finanțarea investițiilor necesare pentru restructurarea economiei, Guvernul este hotărît totuși să urmeze o politică fiscală prudentă.

Credem că în aceste condiții, realizarea sarcinii în privința deficitului bugetar va reprezenta un efort de ajustare substanțial.

16. În ceea ce privește veniturile, totalul acestora urmează să fie de 33,5% din PIB în 1992 comparativ cu 36,7% din PIB în anul anterior, în termeni comparabili.

Mai multe reforme importante în domeniul impozitelor au fost introduse de la 1 ianuarie 1992, cu scopul de a spori simplitatea și transparența sistemului de impozite și a minimaliza stimulentele pentru evaziunea fiscală.

În acest sens, schema ICM-ului cuprinde acum cinci categorii (niveluri) în comparație cu peste 20 câte existau înainte. Schema impozitului pe profitul întreprinderilor a fost, de asemenea, simplificată; acum există două niveluri de 35% și 45%, în comparație cu schema progresivă ce conținea înainte 67 de niveluri. De asemenea, se așteaptă ca măsurile luate pentru eliminarea problemelor legate de formarea în trecut a arieratelor între întreprinderi să impulsioneze colectarea taxelor, în special pentru impozitul pe profitul întreprinderilor.

17. Politica de menținere a unui control strict asupra tuturor categoriilor de cheltuieli, care a avut succes în 1991, va fi îmbunătățită în 1992 prin adoptarea unui sistem de plafoane de cheltuieli în numerar pentru menținerea cheltuielilor lunare în concordanță cu încasarea veniturilor. Guvernul este hotărât să elaboreze un program pentru reducerea nivelului subvențiilor la un număr de 16 bunuri de consum esențiale, inclusiv unele articole energetice de uz gospodăresc. La 1 mai și din nou la 1 septembrie 1992, nivelul subvențiilor va fi redus cu 25% comparativ cu nivelurile acestora din perioada ianuarie-aprilie 1992, pe măsură ce prețurile vor fi majorate, urmînd ca ele să fie eliminate integral pînă la sfîrșitul anului 1993.

Guvernul a stabilit, de asemenea, un program pentru restructurarea întreprinderilor, care se așteaptă să reducă subvențiile către întreprinderi, inclusiv către industria minieră. Acest program este discutat în prezent cu Banca Mondială.

18. Beneficiind de date îmbunătățite și de experiența unui an, Guvernul a hotărât să extindă definiția sectorului fiscal în cadrul programului, pentru a avea o explicație mai cuprinzătoare a operațiunilor fiscale.

În acest scop, fondul pentru șomaj, care în 1991 a avut un excedent echivalent cu 1,4% din PIB, va fi inclus în obiectivele fiscale. Ținînd cont de dezvoltarea producției și de închiderile de întreprinderi, s-a prevăzut ca acest fond să aibă în 1992 un deficit de 0,4% din PIB, care a fost inclus în totalul deficitului de 2% din PIB.

19. Reflectînd hotărîrea sa de a menține o politică fiscală conservatoare, Guvernul este gata să introducă, printr-o scurtă notificare, un set de măsuri fiscale pentru situații neprevăzute, în vederea protejării obiectivelor politicii fiscale. Devieri de la program pot apărea, de exemplu, datorită evoluției macroeconomice și a efectelor sale asupra diferitelor venituri și cheltuieli prevăzute în buget. Printre cele mai importante măsuri potențiale pe care Guvernul le-a identificat, în cazul în care, în cursul anului, obiectivul privind deficitul fiscal ar fi amenințat, se pot enumera: creșterea ratelor impozitului pe profitul întreprinderilor; introducerea unui impozit pe venitul agricol, de la jumătatea anului; trecerea colectării ICM-ului asupra importurilor de la primul punct de vînzare internă la

punctele vamale, indexarea impozitelor locale asupra proprietății, care în prezent sînt stabilite în sume fixe; introducerea de accize asupra unor produse cum sînt băuturile alcoolice, tutunul și benzina. Dacă în cursul anului 1992 apare necesitatea unor bugete suplimentare, Guvernul este hotărît să le mențină echilibrate.

20. Guvernul se va sprijini în mare parte pe creditul bancar pentru satisfacerea nevoilor sale de finanțare, deși se va strădui să emită titluri guvernamentale pentru a acoperi parte din deficit. Ca urmare, programul limitează modificarea cumulată a creditului net acordat Guvernului de sistemul bancar și aceasta va constitui un criteriu de performanță (anexa nr. 1). La stabilirea acestei limite, un considerent important a fost acela de a lăsa suficient loc cererilor sectorului privat pentru credite din sistemul bancar. Limita va fi ajustată, în sensul micșorării, cu suma finanțării interne din surse nebancale și cu orice echivalent în moneda locală al creditelor externe, inclusiv al creditelor de la Banca Mondială, care sînt folosite pentru finanțarea cheltuielilor incluse în buget.

21. Guvernul acordă o mare prioritate reformelor structurale în sistemul de impozite care reduc distorsiunile ce împiedică alocarea eficientă a resurselor și depune eforturi pentru a menține obiectivul de bază al echității. Se fac pregătiri pentru înlocuirea ICM-ului cu taxa asupra valorii adăugate (TVA) și Guvernul este hotărît să introducă o taxă simplificată pe valoarea adăugată la începutul anului 1993. Guvernul intenționează, de asemenea, să înlocuiască sistemul progresiv de impozite cu impozitul pe venitul global, începînd cu 1 ianuarie 1994.

22. Guvernul este hotărît să mențină și să întărească protecția socială pentru prevenirea unor greutăți suplimentare pentru populație în timpul perioadei de tranziție. În 1990—1991 au fost aprobate legi care au îmbunătățit sistemul de pensii, indemnizațiile de boală, incapacitate temporară de muncă, natalitate și au introdus indemnizația pentru șomaj.

Aceste categorii de indemnizații se vor menține, în mare, neschimbate în 1992, iar totalul plăților de acest fel din buget va fi echivalent cu 9,6% din PIB, adică ceva mai scăzut decît în 1991, deoarece numărul angajaților ce vor opta pentru o pensionare înainte de îndeplinirea limitei de vîrstă se estimează a fi mai redus.

Cu toate acestea, se așteaptă ca șomajul să crească rapid în cursul anului 1992 și să ajungă la 1,5 milioane (14% din forța de muncă).

Ca urmare, perioada pentru care se acordă ajutorul de șomaj a fost extinsă de la 6 la 9 luni și a fost introdus un ajutor de șomaj suplimentar, însă mult mai mic, pentru perioada care depășește 9 luni. Se așteaptă ca suma totală a ajutoarelor de șomaj ce vor fi acordate în 1992 să se ridice la 2,2% din PIB, față de 0,2% din PIB în 1991. Pe lîngă aceste ajutoare, Guvernul acordă subvenții substanțiale populației pentru produse alimentare de bază, energie și transport public. Aceste subvenții s-au ridicat în 1991 la circa 5,5% din PIB, aceeași sumă fiind prevăzută și pentru 1992. Guvernul se va strădui, totuși, să îmbunătățească modul de stabilire a subvențiilor și va căuta să sporească utilizarea transferurilor în numerar ca o formă mai eficientă de sprijinire a veniturilor. În această privință, Guvernul intenționează să elimine reducerea cu 20% a impozitelor, acordată persoanelor cu copii, și să simplifice sistemul alocațiilor pentru copii.

2. Politica monetară

23. Politica monetară va fi una dintre cele două pilonii principale ale programului pe 1992 și, împreună cu politica fiscală și cea salarială, vor avea sarcina de a reduce presiunile inflaționiste care vor rezulta din ajustările și liberalizările selective de prețuri, modificările cursului de schimb și șocurile externe. Guvernul consideră că implementarea unei politici monetare stricte are o deosebită importanță pentru stabilirea credibilității programului său de reformă și pentru reducerea inflației. Pentru a obține reducerea dorită a inflației, este necesară o politică strictă în domeniul creditului; în consecință, Guvernul a stabilit obiective pentru creșterea masei monetare pe baza unor previziuni moderate în ceea ce privește evoluția prețurilor și cererea de bani.

În acest scop, Guvernul va permite o creștere de 88% a masei monetare (în moneda națională). Programul de credite pentru 1992 este proiectat să fie compatibil cu această creștere monetară prevăzută și cu creșterea stabilită de 476 milioane dolari S.U.A. a rezervelor internaționale nete. Urmare celor de mai sus, creșterea activelor interne nete ale sistemului bancar va fi de 67% din masa monetară înregistrată la sfârșitul anului 1991. Plafoanele pentru creșterea activelor interne nete ale sistemului bancar vor constitui un criteriu de performanță, așa cum se detaliază în anexa nr. 2.

24. Banca Națională a României a trecut la metode indirecte de control monetar și a renunțat la stabilirea plafoanelor de credit specifice băncilor. În această privință, Banca Națională a României implementează măsurile recomandate de misiunile recente de asistență tehnică ale F.M.I.; cerințele pentru rezerve și licitarea creditelor de refinanțare au fost deja introduse. În scopul creșterii eficacității politicii de credit și pentru a nu permite ca pierderile din trecut ale întreprinderilor să devină o povară pentru sistemul financiar, Parlamentul a adoptat, în februarie 1992, o lege care prevede ca datoriile neonorate către sistemul bancar, provenite dinainte de 1991, să fie înlocuite cu conturi speciale de datorie publică, care să fie plătite, între altele, cu sumele obținute din vânzarea de active ale statului și din recuperarea creanțelor întreprinderilor.

3. Politica ratelor dobânzii și reforma sectorului financiar

25. Pentru îmbunătățirea eficienței alocării creditelor și pentru furnizarea de stimulente acumulărilor financiare, Guvernul se va baza pe o structură flexibilă a ratelor dobânzilor și va asigura ca acestea să reflecte condițiile pieței. Politica adecvată a ratelor dobânzilor constituie un complement necesar al politicii cursului de schimb și, în această privință, ratele interne ale dobânzilor trebuie să fie suficient de atrăgătoare pentru a încuraja acumulările și deținerea de active interne. Ca urmare, Guvernul a hotărât să ia măsuri care să asigure ratelor interne ale dobânzilor niveluri real pozitive.

26. În plus, trebuie luate, totuși, măsuri pentru promovarea cererii de active financiare interne și îmbunătățirea funcționării piețelor interne în special prin a face C.E.C.-ul o vie restructurare, mai sensibil la realitățile economice și la forțele pieței. De acum, Guvernul va cere C.E.C.-ului ca la instrumentele sale

negociabile existente (de exemplu obligațiunile C.E.C.) să plătească dobânzi care să reflecte condițiile pieței. Pentru promovarea unei structuri bancare competitive, băncilor străine li s-a acordat dreptul de a acționa pe piața internă. Până acum, patru bănci străine își desfășoară activitatea în România, iar Guvernul va continua să încurajeze astfel de activități.

4. Prețuri și salarii

27. Guvernul va continua politica sa de liberalizare a prețurilor. Prețurile a 16 bunuri de consum, încă controlate, vor fi majorate în două etape în 1992 și liberalizate integral până la sfârșitul anului 1993. În ceea ce privește energia, Guvernul se angajează să revizuiască prețurile acestora cel puțin lunar, și să facă acele ajustări necesare care să mențină prețurile interne, ținând cont de modificarea cursului de schimb, de toate costurile de prelucrare necesare, precum și de impozite, la nivelurile pieței mondiale pe întreaga durată a programului. Prețul intern al gazului natural, care este acum cu aproximativ 30% mai scăzut decât prețurile practicate pe plan internațional, va crește cu 10% trimestrial, în termeni reali, până când va atinge paritatea prețurilor mondiale.

28. Politica veniturilor, cealaltă pilonie principală a programului este considerată de Guvern ca fiind esențială pentru frînarea presiunilor inflaționiste și promovarea competitivității economiei românești.

În consecință, Guvernul a adoptat o politică de indexare a salariilor pe termen lung, cu intenția de a menține creșterile de salarii sub rata inflației. În plus, Guvernul urmează o politică a veniturilor impozabile care stabilește impozite penalizatoare pentru acele întreprinderi la care cheltuielile cu salarii depășesc fondul de salarii de referință stabilit care ia în considerare performanțele economice ale fiecărei întreprinderi. Asemenea impozite pot ajunge până la 500%. Considerăm că această politică stimulează, de asemenea, eliminarea excedentului de forță de muncă. În cadrul analizei de la jumătatea programului se va examina evoluția salariilor și funcționarea politicii privind salariile impozabile.

5. Reforma întreprinderilor și privatizarea

29. Guvernul consideră privatizarea activelor statului ca fiind esențială pentru realizarea unei economii de piață, întărirea disciplinei financiare a întreprinderilor și îmbunătățirea productivității și eficienței acestora.

În acest scop, Guvernul a declanșat un program amplu de privatizare. Legea privatizării, promulgată în anul 1991, prevede privatizarea a circa 6.000 de întreprinderi proprietate de stat. Procesul privatizării unora din aceste întreprinderi a început. Capitalul aferent restului întreprinderilor va fi transferat în proporție de 30% la cinci Fonduri ale Proprietății Private (FPP) și 70% la un Fond al Proprietății de Stat (FPS). Aceste fonduri vor fi înființate până la 1 iunie 1992.

30. Legea privatizării prevede, de asemenea, posibilitatea pentru întreprinderile comerciale de a vinde până la 75% din valoarea totală a activelor lor sub formă de unități comerciale și utilizarea sumelor astfel obținute pentru finanțarea investițiilor.

Se preconizează ca cel puțin 400 de unități comerciale să fie vândute până la jumătatea anului 1992.

Progresele înregistrate în procesul privatizării întreprinderilor și a vânzării activelor vor fi evaluate în cadrul analizei de la jumătatea programului. Mai mult decât atât, Guvernul va continua vânzarea locuințelor către populație, aplicarea Legii fondului funciar și distribuirea terenurilor.

31. Guvernul preconizează, de asemenea, lichidarea/închiderea întreprinderilor de stat neviabile, ca un element esențial al programului său. În plus, pentru completarea procesului de privatizare și de lichidare a întreprinderilor va fi adoptată o strategie de restructurare. În scopul întăririi constrîngerilor de ordin bugetar asupra întreprinderilor, Guvernul a supus spre aprobare Parlamentului o nouă lege a falimentului dar, între timp, va aplica procedurile de faliment din Codul comercial existent. Guvernul va stabili, de asemenea, cu sprijin din partea Băncii Mondiale, în cadrul împrumutului propus pentru ajustarea structurală, un sistem de urmărire lunară a situației financiare a întreprinderilor, inclusiv a arieratelor dintre întreprinderi.

32. Prin liberalizarea prețurilor și măsurilor de reformă economică în curs de aplicare, întreprinderile vor putea să ia decizii bazate pe piață, utilizând criteriile de rentabilitate. Este imperios necesar, însă, ca în luarea deciziilor lor operaționale, întreprinderile să nu considere că va avea loc o operațiune de compensare globală. Ca urmare, Guvernul acordă o mare importanță aprobării proiectului de lege de către Parlament pentru a combate problemele de risc moral rezultate din compensarea globală precedentă. Adoptarea legii va fi un subiect pentru analiza de la jumătatea perioadei programului.

Mai mult, disciplina financiară a întreprinderilor va fi întărită printr-o hotărâre a Guvernului, care cere întreprinderilor proprietate de stat să perceapă dobânzi la nivelul pieței pentru creditele noi acordate între întreprinderi (ce urmează să fie urmărite prin sistemul financiar de monitorizare); aceluiași scop îi va servi elaborarea unei legi a competitivității, implementarea rapidă a procedurilor de faliment și o supraveghere bancară strictă care să sprijine deciziile de împrumut fundamentate strict pe considerente economice.

6. Sectorul extern și obiectele balanței de plăți pe 1992

33. Unul dintre obiectivele de bază ale efortului reformei din România a fost acela de a integra România în economia mondială prin eliminarea deformărilor din sistemul comercial și valutar. După cum s-a menționat anterior, un progres remarcabil s-a înregistrat deja. În cadrul sistemului valutar, un element de bază al acestui efort l-a constituit unificarea piețelor valutare la 11 noiembrie 1991. În consecință, România s-a confruntat cu o dilemă serioasă de politică economică. Nivelul scăzut al rezervelor lichide și lipsa finanțării externe au creat o presiune mare asupra cursului de schimb. Această presiune a fost agravată de insuficiența valutei cedate, provenind din încasările din export.

În acest ultim aspect, perspectivele unei deprecieri a cursului de schimb, alimentate de lipsa valutei, au acutizat problema cedării, așa cum au făcut-o și ratele dobânzii insuficient de atractive la sumele deținute în lei.

În efortul de a menține nivelul prețurilor pentru negocierile de salarii, au fost făcute unele intervenții

oficiale, care au menținut cursul de schimb sub 200 lei pentru 1 dolar S.U.A. În plus, a apărut un mare decalaj între cursul de schimb interbancar și cel practicat la casele de schimb, ca o consecință a efortului de a controla fuga capitalurilor prin segmentarea celor două piețe și limitarea sumei pe care persoanele fizice o pot cumpăra de la casele de schimb. Totuși, Guvernul a făcut față obligațiilor sale externe, chiar și în aceste condiții grele.

34. În vederea îmbunătățirii situației și stimulării exportatorilor de a renunța la tendința de utilizare crescîndă a aranjamentelor de barter și a altor aranjamente de compensare, Guvernul examinează modificarea anumitor elemente ale sistemului său valutar, inclusiv a cerinței de cedare 100% a valutei.

Sistemul valutar va funcționa în flotare dirijată, pe baza unei proceduri clasice de fixing, iar casele de schimb valutar vor participa la piața interbancară. Rezervele externe vor fi folosite pentru operațiuni de nivelare și nu pentru susținerea unui curs greu de menținut.

În conformitate cu obiectivele sale de reducere a deformărilor din economie, Guvernul se sprijină pe politici financiare adecvate, inclusiv pe politica dobânzilor, pentru a face activele interne suficient de atractive în vederea sprijinirii cursului de schimb.

35. În sistemul comercial, un nou cod al tarifelor vamale a intrat în vigoare la începutul lunii ianuarie 1992. Codul anterior nu a fost considerat corespunzător necesităților României pe termen lung de a avea un sistem rațional și transparent, ca parte integrantă a strategiei sale de dezvoltare în perspectivă.

În general, noul cod al tarifelor vamale prevede taxe mai scăzute și mai puțin dispersate decât precedentul.

Tariful mediu, calculat pe baza unei medii ponderate este de circa 12%. Deci, chiar dacă s-ar utiliza o suprataxă de import moderată, temporară și uniformă, gradul de protecție ad valorem ar rămîne scăzut. În concordanță cu orientarea spre piață a efortului reformei, au fost luate și alte măsuri menite să liberalizeze sistemul comercial. Cerințele de aprobări din partea ministerelor interesate, care au acoperit 86 de articole au fost eliminate la mijlocul anului 1991.

În ceea ce privește exporturile, numărul exporturilor „controlate”, inclusiv cele interzise și acele supuse cotelor temporare au fost în mod constant reduse. Începînd cu luna martie 1992, 33 de articole au fost interzise temporar, în timp ce numai 35 de articole au fost supuse cotelor temporare de export; limitele pentru 13 din aceste ultime articole au fost majorate în luna respectivă. Guvernul intenționează să elimine, practic, pînă la jumătatea anului 1992, toate cerințele pentru licențe de import și export (cu câteva excepții, cum ar fi produse explozive și toxice legate de asigurarea sănătății publice și securității naționale). În plus, cu excepția unor bunuri supuse controlului prețurilor și subvențiilor și a cîtorva produse care sînt considerate strategice și deficitare pe piața internă (ex: lemn, grîu, zahăr), toate cotele de export vor fi eliminate.

În viitor, pe măsură ce controlul prețurilor și subvențiile pentru diferitele bunuri vor fi eliminate, în mod automat vor fi eliminate și cotele corespunzătoare.

36. Reformele structurale prezentate mai sus, împreună cu orientarea spre exterior a politicii valutare

și comerciale, au ca scop susținerea creșterii exportului. În același timp se va acționa pentru crearea unui sistem informațional referitor la prețuri și piețe externe, accesibil tuturor exportatorilor potențiali.

În timp ce accentul principal al eforturilor pentru creșterea exporturilor se pune pe folosirea de stimulente adecvate decurgând din politica economică, se speră că aceste eforturi vor impulsiona în continuare promovarea exporturilor

37. Guvernul apreciază că programul pe 1992 va fi aplicat într-un context dificil. Se estimează că deficitul contului curent în 1992 va fi de 1,3 miliarde dolari S.U.A., cu o intrare netă de capital estimată la 1,7 miliarde dolari S.U.A. (exclusiv finanțarea excepțională) și având în vedere necesitatea aducerii rezervelor internaționale la un nivel rezonabil, România are nevoie de o finanțare excepțională de circa 650 milioane dolari S.U.A. care urmează a fi satisfăcută prin trageri de la Fond și de țările Grupului celor 24.

În conformitate cu obiectivul balanței de plăți totale pe 1992, care reclamă un excedent de circa 476 milioane dolari S.U.A., s-au stabilit sarcini trimestriale pentru rezervele internaționale nete ale sistemului bancar care vor constitui un criteriu de performanță (anexa nr. 3).

38. Guvernul acordă o mare importanță rolului pe care investițiile străine directe îl poate juca în restructurarea economică și în menținerea datoriei externe la niveluri controlabile. În cadrul strategiei de atragere a investițiilor străine, sistemul valutar a fost modificat în sensul eliminării restricțiilor de repatriere a dividendelor și veniturilor. Investitorii străini pot, de asemenea, deschide și menține conturi în valută.

În conformitate cu prevederile Legii investițiilor străine, care a intrat în vigoare în mai 1991, nu există nici o limitare în ceea ce privește participarea capitalului străin la formarea de societăți comerciale în România, iar investițiile sînt încurajate în aproape toate sectoarele de activitate; se aplică, de asemenea, unele scutiri de impozite. Se estimează că intrările din investiții străine directe se vor ridica la circa 200 milioane dolari S.U.A. în 1992 și la sume mult mai mari în anii următori.

39. Referitor la crearea datoriei externe, Guvernul consideră că trebuie manifestată grija ca sursele de

finanțare externă să fie utilizate astfel încît povara rezultată pentru serviciul datoriei să fie suportabilă, iar solvabilitatea externă menținută. Pentru realizarea acestui deziderat, Guvernul supraveghează foarte strict toate împrumuturile externe contractate sau garantate de către sectorul public și a fost creat un Comitet interministerial care va inventaria toate creditele posibile și va decide asupra priorităților înainte de acordarea garanțiilor guvernamentale. Mai mult, Guvernul intenționează să limiteze contractarea datoriei externe publice sau garantată public cu scadențe peste 1 an și pînă la inclusiv 12 ani, la 3,5 miliarde dolari S.U.A. în 1992, cu un subplafon separat de 2,5 miliarde dolari S.U.A. pentru împrumuturile cu scadențe peste 1 an și pînă la inclusiv 5 ani.

Aceste două categorii de plafoane vor constitui criterii de performanță (anexa nr. 4). Sectorul public își va limita contractarea sau garantarea datoriei pe termen scurt numai la creditele comerciale normale de import.

7. Aplicarea și revizuirea programului

40. Guvernul consideră că politicile și măsurile stabilite în acest memorandum sînt compatibile cu obiectivele programului său dar, dacă va fi cazul, va lua orice măsuri suplimentare care pot deveni necesare. În orice caz, autoritățile române se vor consulta în mod strîns cu Fondul în conformitate cu politica acestuia referitoare la astfel de consultări și va furniza Fondului informațiile solicitate pentru urmărirea progresului în atingerea obiectivelor programului.

Pentru a facilita urmărirea implementării programului, o analiză împreună cu Fondul va trebui efectuată pînă la 15 octombrie 1992. Această analiză se va concentra asupra mersului reformelor structurale, îndeosebi în domeniile reformei sectorului întreprinderilor, liberalizării prețurilor, privatizării și reformei sectorului financiar.

O atenție deosebită în cadrul analizei se va acorda, de asemenea, realizării politicii fiscale și monetare, evoluției salariilor, ratelor dobînzii, finanțării externe și funcționării pieței valutare.

ANEXA Nr. 1

Limitele privind schimbarea cumulată a creditului net acordat de sistemul bancar administrației generale consolidate

	Limite
	(în miliarde lei)
Schimbare cumulată de la 31 decembrie 1991, pînă la :	
30 iunie 1992	3,8
30 septembrie 1992	25,5
31 decembrie 1992	110,0

Administrația generală consolidată este definită ca incluzînd administrația centrală, fondul de asigurări

sociale, fondul pentru pensia suplimentară și administrația locală; la acestea se adaugă fondurile pentru cercetare, sănătate, educație și șomaj, precum și organele autofinanțate. Sînt excluse din această definiție fondurile centrale și locale pentru construcția de locuințe, fondul provenit din reevaluarea aurului, precum și alte conturi extrabugetare.

Creditul net acordat de sistemul bancar administrației este definit ca incluzînd toate creanțele sistemului bancar asupra administrației minus toate depozitele administrației făcute în sistemul bancar. Datele sînt luate din bilanțurile contabile ale Băncii Naționale a României și ale altor bănci.

În vederea urmării programului, depozitele administrației vor fi diminuate cu echivalentul în lei al tuturor încasărilor din împrumuturi externe (minus rambursările) care sînt folosite pentru finanțarea deficitului fiscal, inclusiv împrumuturile de la Banca Mondială. Toate veniturile rezultate din reevaluarea stocurilor întreprinderilor vor fi atribuite Fondului pentru restructurarea întreprinderilor și vor fi excluse din depozitele administrației. Instrumentele financiare emise către bănci în schimbul împrumuturilor

restante existente la 1 aprilie 1991 vor fi excluse din creanțele sistemului bancar asupra administrației.

Nu va fi admis nici un transfer din fondul de reevaluare a aurului în conturile administrației generale așa cum este definită în program. Limitele privind creditul net acordat de sistemul bancar administrației generale vor fi diminuate cu toate împrumuturile luate de administrația generală din surse interne nebancale

ANEXA Nr. 2**Limitele privind schimbarea cumulată a activelor interne nete ale sistemului bancar ¹⁾**

	Limite
	(în miliarde lei)
31 decembrie 1991	1 000
Schimbare cumulată de la	
31 decembrie 1991, pînă la :	
30 iunie 1992	524
30 septembrie 1992	723
31 decembrie 1992	694

¹⁾ Așa cum sînt definite în program.

Activele interne nete ale sistemului bancar (care includ toate băncile comerciale nou create) sînt definite ca diferența între aranjamentele sistemului bancar față de publicul nebancale (broad money ≡ bani în sens larg) și rezervele internaționale nete, ambele exprimate în lei. Broad money (bani în sens larg) includ depozitele în valută ale rezidenților și exclud toate depozitele organelor administrației și depozitele instituțiilor monetare străine și ale altor nerezidenți. Rezervele internaționale nete sînt definite în anexa nr. 3,

dar în vederea determinării acestor limite ele exclud contrapostul depozitelor în valută ale rezidenților.

Activele interne nete cuprind suma următoarelor active și pasive : creditul net acordat administrației generale (așa cum aceasta este definită în anexa nr. 1, în vederea urmării programului), creditul net acordat administrației, provenind din depozitele fondului pentru restructurarea întreprinderilor, fondului pentru construirea de locuințe și altor fonduri extra-bugetare, precum și din depozitele legate de încasările din împrumuturi externe (minus rambursările), creditul către sectorul din afara administrației, angajamentele externe pe termen mediu și lung, alte active externe, nete (cuprinzînd creanțele nete asupra acordurilor bilaterale și de plăți, disponibilitățile în valute neconvertibile și datoria în ruble transferabile), conturile de capital și rezervă, conturile de tranzit ale Băncii Naționale a României plătibile depozitarilor, precum și alte active și pasive, reprezentînd, între altele, ajustările din evaluare.

În prevederile programului, rezervele internaționale nete, precum și acele componente care definesc broad money vor fi convertite în lei la cursurile de schimb de calcul care au fost convenite pe baza unei previziuni de curs de schimb real, constant.

Limitele trimestriale vor fi cumulate și vor fi urmărite prin conturile sistemului bancar.

ANEXA Nr. 3**Obiectivele pentru schimbarea minimă cumulată a rezervelor internaționale nete în valute convertibile**

	Obiectiv
	(în milioane dolari S.U.A.)
31 decembrie 1991	—89
Creștere cumulată de la 31 decembrie 1991, pînă la :	
30 iunie 1992	26
30 septembrie 1992	151
31 decembrie 1992	476

Rezervele internaționale nete cuprind rezervele oficiale brute mai puțin angajamentele de rezervă.

În scopul programului, rezervele oficiale brute vor fi definite prin aurul monetar, disponibilitățile de drepturi speciale de tragere, poziția de rezervă de la F.M.I. și disponibilitățile de valută în valute convertibile de-

ținute de către Banca Națională a României și băncile comerciale. Se exclud din activele de rezervă activele pe termen lung, contrapostul depozitelor în valută deținute de persoane fizice rezidente și de întreprinderi, toate activele în valută neconvertibilă, precum și metalele prețioase altele decît aurul. Aurul monetar va fi evaluat la un preț de înregistrare de 362,18 dolari S.U.A. per uncie. La 31 decembrie 1991, rezervele oficiale brute ale României, definite ca mai sus, se ridicau la 1.109 milioane dolari S.U.A., inclusiv aurul evaluat la 814 milioane dolari S.U.A.

Pentru program, angajamentele de rezervă vor fi definite ca angajamentele Băncii Naționale a României și ale băncilor comerciale în valute convertibile față de nerezidenți cu o scadență inițială de pînă la 1 an inclusiv, precum și utilizarea resurselor Fondului. La 31 decembrie 1991, angajamentele de rezervă internațională ale României, așa cum au fost definite mai sus, se ridicau la 1.198 milioane dolari S.U.A.

Toate activele și pasivele exprimate în valute, altele decât dolarul S.U.A., inclusiv drepturile speciale de tragere, vor fi convertite la cursurile lor de la 31 decembrie 1991 față de dolarul S.U.A. Obiectivele vor fi urmărite pe baza informațiilor furnizate personalului

Fondului de către Banca Națională a României. Toate schimbările de definiție sau evaluare a activelor sau pasivelor, precum și detalii ale operațiunilor referitoare la vânzări, cumpărări sau swap-uri de aur vor fi, de asemenea, comunicate personalului Fondului.

ANEXA Nr. 4

Limitele pentru contractarea sau garantarea de noi datorii externe

Datoria externă contractată sau garantată	Limitele maxime (în miliarde dolari S.U.A.)	
	Cu scadențe de peste 1 an și pînă la 5 ani	Cu scadențe de peste 1 an și pînă la 12 ani
În cursul perioadei de la 31 decembrie 1991, pînă la :		
30 iunie 1992	2,5	3,5
30 septembrie 1992	2,5	3,5
31 decembrie 1992	2,5	3,5

Limitele pentru împrumuturile externe se aplică numai datoriei contractate sau garantate de către administrație, Banca Națională a României sau alte unități proprietate publică cu scadențe inițiale de peste 1 an și pînă la inclusiv 12 ani. Administrația este definită așa cum se arată în anexa nr. 1. Sînt excluse din aceste limite datoriile incluse în angajamentele internaționale de rezervă, așa cum sînt definite în anexa nr. 3. Datoriile care cad sub incidența acestor limite vor fi evaluate în dolari S.U.A. la cursurile existente la data cînd contractul sau garanția devin efective.

Încadrarea în limite va fi verificată la datele arătate mai sus pe baza informațiilor transmise personalului Fondului asupra tuturor contractărilor și garanțiilor pentru noi datorii, care se încadrează atît în limite cît și în afara acestora.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

pentru promulgarea Legii privind aprobarea aranjamentului de credit stand-by acordat României de către Fondul Monetar Internațional

În temeiul art. 77 alin. (1) din Constituția României, promulgăm Legea privind aprobarea aranjamentului de credit stand-by acordat României de către Fondul Monetar Internațional și dispunem publicarea ei în Monitorul Oficial al României.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

ION ILIESCU

București, 6 iulie 1992.
Nr. 135.

ÎN ATENȚIA AGENȚILOR ECONOMICI !

Prin Hotărîrea Guvernului nr. 358/1991, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 137 din 1 iulie 1991, a fost înființată Regia Autonomă „Monitorul Oficial“, sub autoritatea Camerei Deputaților, care are dreptul, conform prevederilor hotărîrii menționate, la prima publicare a tuturor actelor normative.

În conformitate cu dispozițiile legale în vigoare, în Partea a IV-a a Monitorului Oficial se publică și bilanțurile contabile și contul de profit și pierderi, în formă prescurtată, potrivit modelului stabilit de Ministerul Economiei și Finanțelor prin Precizările nr. 2442 din 11 februarie 1992.

Aducem, pe această cale, la cunoștință că, începînd cu luna martie a.c., taxa pentru publicarea în Monitorul Oficial, Partea a IV-a, a bilanțurilor contabile și a contului de profit și pierderi este de 4.000 lei, în cazul agenților economici care au funcționat și în anul 1990, respectiv 3.500 lei, pentru cei care s-au constituit în 1991.

Sumele respective se vor achita prin dispoziție de plată, vizată de bancă, sau prin filă C.E.C., pe adresa : Regia Autonomă „Monitorul Oficial“, str. 13 Septembrie — Casa Republicii, sectorul 5, București, cont 30.98.12.301, deschis la B.C.R. — S.M.B.

În acest scop Regia Autonomă „Monitorul Oficial“, prin Serviciul relații cu publicul și agenți economici, București, invită toate societățile comerciale și întreprinzătorii particulari, din țară și din străinătate, precum și pe toți cei interesați, să se adreseze, zilnic între orele 8—15, iar vinerea, între orele 8—13, la telefon 11.77.02 sau direct la sediul acestuia din str. Blanduziei nr. 1, sector 2, pentru procurarea gratuită a formularelor de bilanț, asigurîndu-i, totodată, de promptitudinea și calitatea serviciilor sale.

EDITOR : PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial“, București str. 13 Septembrie — Casa Republicii, sector 5,
cont 30 98.12.301 B.C.R. — S.M.B.
Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenți economici, București,
str. Blanduziei nr 1, sector 2, telefon 11.77.02
Tiparul : Tipografia „Monitorul Oficial“ București, str. Jiului nr. 163, sector 1, telefon 68.55.58.